

ЗНО в 2019 році: обов'язкові предмети, зміни і доповнення

Впровадження в освітню систему України загальнодержавної екзаменації у форматі ЗНО стало не надто приємною новиною для випускників. Втім, до будь-яких змін рано чи пізно можна звикнути, тому сьогодні випускники вже сприймають такий стан речей як даність. Більше того – вони намагаються здавати екзаменаційні тести як можна краще.

Для одинадцятикласників атестація знань є не просто процедурою, необхідною для одержання документів про закінчення школи, але і ключем, що відкриває двері в майбутнє висококласного спеціаліста. Сертифікати з балами за ЗНО є обов'язковим документом при подачі заяв у Внз країни, а вагома сума зароблених очок — гарантією того, що абітурієнт стане студентом бюджетного замовлення і буде отримувати стипендію.

Природно, для цього треба добре попрацювати і присвятити останній шкільний рік підготовці до екзаменації. Успішність здачі ЗНО має пряму залежність від того, скільки часу ви приділите самопідготовки, відвідування репетиторів і підготовчих курсів. Крім того, варто підготуватися до тестів психологічно, а для цього потрібно добре орієнтуватися в регламенті ЗНО і заздалегідь знати про можливі зміни в структурі квитків!

Що може змінитися в ЗНО 2019 року?

Навіть самі незначні зміни в процедурі ЗНО можуть стати неприємним сюрпризом, якщо ви дізнаєтеся про них надто пізно. Що вже говорити про кардинальні зміни, які ініціює головне екзаменаційне відомство України! Звичайно, робити висновки про конкретні інновації ми будемо на початку нового навчального року, коли комісії затвердять усі положення та інструкції, після чого їх опублікують на офіційному сайті ЗНО. Однак, завдяки виступам чиновників і їх заявами у ЗМІ, вже сьогодні можна спрогнозувати впровадження в освітню життя України низки інновацій.

1. Зменшення строків для вступу Дане нововведення ще проходить стадію обговорення. Справа в тому, що раніше сертифікатами можна було користуватися протягом трьох років — наприклад, якщо ви здавали ЗНО в 2016 році, то могли розраховувати на отриманий бал в 2016, 2017 і 2018 році. Пізніше сертифікати з англійської, іспанської, німецької та французької мов були зроблені одногочасними. З 2018 року вони діють у скороченому режимі, оскільки в цьому освітньому періоді була кардинально змінена процедура сертифікації іноземних мов.

На сьогоднішній день фахівці з головного органу по контролю якості знань ведуть активні дискусії з даного питання. Одні виступають за те, щоб з 2019 року всі сертифікати стали річними. Інші говорять, що після остаточного затвердження структури і змісту квитків для екзаменаційної сесії можна буде знову зробити всі сертифікати багаторазовими, щоб мати можливість вступати без повторних випробувань була у тих, хто, наприклад, пропустив рік з-за хвороби або вирішив після іспитів відслужити в армії.

2. Адаптація ЗНО для дітей-інвалідів по зору

Представники Центру якості знань заявляють, що до 2019 року загальноукраїнські іспити будуть нарешті адаптовані для дітей, які є інвалідами по зору. Для них матеріали будуть друкувати за допомогою шрифту Брайля. Поки що для тестування таких учнів використовуються тільки зошити із збільшеним шрифтом, проте вони не дуже зручні для хлопців, які вчили предмети за підручниками і посібниками для сліпих та

слабозорих.

Крім того, дітям з інвалідністю буде дозволено писати тести довше (до трьох годин), а для дітей з обмеженими фізичними можливостями обіцяють підвищити комфортність аудиторій для екзаменації.

З 2019 року квитки для слабозорих почнуть публікувати шрифтом Брайля

3. Дворівневий іспит з іноземної мови

Вже з 2018 року учням належить здавати французька, англійська, іспанська та німецька мови на підставі нового екзаменаційного підходу – тепер квиток буде включати завдання двох рівнів складності (B1 і B2 за загальноєвропейської класифікації). Втім, в освітньому відомстві їх називають інакше – завданнями академічного і профільного рівнів.

Інновації в сфері іноземних мов назрівали вже давно – ще в 2017 році випускникам кількох шкіл Київської, Одеської та Львівської областей було запропоновано пройти пробний тест, на підставі якого Центр оцінювання знань зробив висновки про доцільність поширення такої практики на всю територію України. Ще одне нововведення в даному ЗНО – включення до квиток частини з аудіюванням (тобто перевіркою того, наскільки випускники успішно оволоділи навичками розуміння іноземної мови на слух).

Також у ЗМІ є інформація про те, що вже до 2019 року ЗНО з іноземних мов може увійти в число обов'язкових для всіх випускників. Зараз його складають тільки ті, хто навчався в профільному класі (у цьому разі відмітка йде в колонку госаттестации у випускних шкільних документах), а також школярі, яким для вступу на обрану спеціальність потрібен сертифікат з балами з іноземним мовам.

4. Скасування ЗНО по російській мові

Учням потрібно пам'ятати, що з недавніх пір цей предмет виключений із списку варіативних ЗНО – тепер іспит з нього здавати не можна. Якщо ви хотіли здати саме цей предмет – терміново змінювати плани.

5. Мінімальний прохідний бал

Нагадаємо, що ще пару років тому не здати ЗНО було просто неможливо – сертифікати видавали абсолютно всім, хто з'явився на цей вид підсумкової атестації. Новий підхід передбачає, що учень повинен набрати хоча б якийсь мінімум балів, щоб отримати відмітку на рівні «задовільно». На сьогоднішній день мінімальні бали з дисциплін ЗНО виглядають так:

- українська мова та література – 24 тестових бали з 104;
- історія України – 27 тестових балів з 94;
- математика – 11 тестових балів з 62;
- біологія – 23 тестових бали з 76;
- географія – 27 тестових балів з 92;
- хімія і фізика – мінімум 17 тестових балів з 80;
- англійська, французька, іспанська, німецька мови – 14 балів з 56 можливих.

6. Можливість перевірити знання на пробному тестуванні

Вартість написання пробних тестів ЗНО з кожним роком стає все вище

Щорічно вартість участі у пробних тестах трохи підвищується. Наприклад, якщо в 2017 році можна було здавати пробне ЗНО, заплативши внесок у розмірі 120 гривень, то в 2018 він склав 129-137 гривень. Ціна демо-ЗНО залежить від регіону проживання випускників. Наприклад, менше платять одинадцятикласники з освітніх установ таких областей як Житомирська, Сумська, Полтавська, Хмельницька, харківська та

Вінницька, а підвищена вартість затверджена для Одеської, Дніпровської та Київської областей країни.

Сказати, як буде змінюватися сума внеску за пробний тест у 2019 році, поки не представляється можливим. Виходячи з практики минулих років, це збільшення може виразитися 10-20 гривнями. Запис на демо-тести зазвичай починається з 10 січня і закінчується останнім січневим днем, а самі пробні ЗНО проходять за півтора місяці до дати, на яку призначений основний іспит.

Предмети ЗНО-2019

Розмова про інновації в квитках можна буде вести тільки після чергової сесії ЗНО. Вивчивши роботи випускників 2017/2018 року, комісія зможе зробити висновки про необхідність додаткових правок і змін. Поки можна сказати, що останні роки стали періодом відносного «затишшя» — квитки з предметів, по більшій частині, вже є відпрацьованими, так що революційні зміни в їх структурі відбуваються досить рідко. Для загального розуміння ситуації коротко проаналізуємо квитки останнього зразка.

ЗНО з української мови та літератури

Екзаменаційна робота, як і раніше, включає 58 завдань, для вирішення яких відводиться 180 хвилин. Всі завдання розподілені на три частини:

- частина 1 – завдання, що перевіряють знання і навички з української мови (їх 33);
- частина 2 – завдання з цього розділу перевірять, наскільки добре учень знає українську літературу (їх 24);
- частина 3 – в даному розділі випускнику належить написати твір.

Частина завдань (а саме— №1-№23 №29-№33 та №58) є особливо важливою, оскільки бали за неї переводяться до позначки для підсумкового шкільного атестата.

ЗНО з математики

Іспит триває 180 хвилин, протягом яких доведеться поламати голову над 33 завданнями. Вони можуть бути досить простими – у вигляді невеликих тестових завдань з варіантами відповіді, завдань на встановлення відповідності між двома наборами елементів або записом короткої відповіді. Останні три завдання – найскладніші. Їх потрібно максимально детально розписати, аргументувавши хід рішення, накресливши графік або побудувавши геометричну фігуру. Зверніть увагу, що задачки №1-№28 та №31-№32 особливо важливі – сума балів за них перекладається і фіксується у вигляді оцінки в шкільному атестаті.

Бали, отримані за тестування, впливатимуть на оцінки в шкільному атестаті

ЗНО з історії

Один з найбільш об'ємних квитків серед усіх предметних ЗНО – в ньому міститься цілих 60 завдань! Тести пропорційно розподілені на дві частини (по 30 штук), одна з яких присвячена історії України від початку 20-го століття і по наші дні, а друга – історичним подіям з найдавніших часів і до кінця 19-го століття. При цьому потрібно відзначити, що часу на історію відводиться не так уже й багато – всього 150 хвилин. Завдання №1-№23 №24-№26 та №27-№30 мають окрему цінність – на підставі балів, отриманих за ці питання, учням виставлять підсумкові оцінки в атестатах.

ЗНО з фізики

У цьому квитку містяться всього 34 тесту та завдання, на які виділено 180 хвилин.

Даний іспит передбачає три види завдань:

- тести з єдиним вірним відповіддю;
- робота з логічними парами;

 завдання, які потрібно буде коротко розписати, щоб дати вірну відповідь. Підсумки тесту є не тільки підставою видачі сертифікатів для вступу, але і переводяться у 12-ти бальну шкалу для атестаційної позначки.

ЗНО по біології

Біологічний тест включає 50 завдань, причому вирішувати їх потрібно встигнути за 120 хвилин. Втім, завдання в цьому ЗНО не надто складні, деякі з них представлені простими тестами з єдиним вірним відповіддю, інші полягають у створенні зв'язків між двома колонками елементів, а остання частина передбачає вибір трьох відповідей з наданих варіантів. Весь тест враховується як в сертифікаційних балах, так і при виставленні оцінки для шкільного атестата.

ЗНО з географії

Учні, які обрали для себе цей предмет, повинні будуть впоратися з 58 тестами за 150 хвилин. Усі завдання представлені у вигляді тестів з одним або трьома відповідями з запропонованого переліку, або з логічними задачками парами і короткою відповіддю. Всі бали переводяться в дві шкали – по одній виставляється бал ЗНО, а з іншого – оцінка за 12-ти бальною системою для атестата.

ЗНО з іноземних мов

У 2019 році українським школярам потрібно не тільки читати і писати іноземною мовою, але і сприймати його на слух в частині аудіювання

Цей іспит безліч разів зазнавав змін, тому вам варто уважно вивчити його структуру та зміст. ЗНО нового зразка складається з чотирьох частин, кожна з яких перевірить певні мовні навички та вміння. Основними елементами екзаменаційної роботи є:

 Аудіювання – недавня інновація від Центру вимірювання якості знань, яка доставить одинадцятикласникам чимало складнощів. На жаль, мало в якій школі вчать сприймати іноземну мову на слух. Учні звичайних шкіл, досить буде показати, чи можуть вони вибрати з усього аудіофрагмента потрібні відомості — наприклад, оцінивши правильність тверджень. А ось представникам лінгвістичних класів доведеться показати набагато більше навичок – на слух необхідно сприймати не просто зміст тексту, але й окремі факти у вигляді імен, назв річок, озер, міст, дат, інструкцій і т. д. При цьому розробники тестів включили в них досить різноманітну тематику – від сім'ї, хобі, професій і відпочинку до подорожей, свят, туризму і навіть ролі України у світовому співтоваристві;

 Читання – одинадцятикласникам, які вчили іноземну мову в рамках шкільної програми, потрібно буде показати, наскільки добре вони вміють шукати інформацію і розуміти зміст прочитаних фрагментів. Лінгвістичні класи продемонструють, наскільки успішно їх навчили розуміти контекст і загальну ідею тексту. Тут учням запропонують попрацювати з газетними статтями, особистим листуванням, рецептами і навіть інструкціями, які зазвичай друкують на упаковці товарів;

 Навички застосування іноземної мови – у цій частині квитка випускники попрацюють з текстами (до 450 слів для звичайних школярів, до 550 – для профільних класів), показавши навички аналітичного розбору;

 Лист – всього один, але зате дуже непросте завдання, в якому потрібно буде заповнити анкету, написати лист або запрошення (для звичайних школярів), а для випускників-лінгвістів ця задача ускладнюється вимогою писати докладно, підкріплюючи свої слова фактами та аргументами.

Звертаємо вашу увагу, що в новому ЗНО завдань набагато більше, ніж було в старих

варіантах – 59 замість 43-х. У атестаційної позначці враховуються бали за завдання №1–№32 та №49–№59.

Подача сертифікатів у Вузи

Як вже було сказано, сертифікати ЗНО потрібні для вступу в інститут чи університет. Будьте уважні — в 2018 році в черговий раз скоротиться кількість заяв, які можна подати до ВУЗУ! Якщо у 2017 році в правилах вступу фігурувала цифра 9 то в 2018 році Міністерство освіти дозволяє абітурієнтам подавати тільки 7 заяв, вибравши 4 спеціальності.

Бали, отримані за ЗНО, визначають ваше положення в списках абітурієнтів. Не виключено, що в 2019 році відбудеться чергова хвиля скорочень. Можливість писати багато заяв призводить до того, що пропадають бюджетні місця – зараз вони розподіляються адресно кожному з абітурієнтів, хто має вищі позиції в загальному рейтингу. Коли абітурієнт приносить оригінали в один із зазначених Вузів, інші місця, які він обіймав, залишаються незаповненими, так як тепер списки вступників вгору не піднімаються.

Втім, ця новина стосується лише тих, хто претендує на бюджет – контрактники можуть писати і більше заяв. Окремо нагадаємо батькам і учням, що всі документи тепер приймаються ВУЗами тільки в електронному форматі – особистої присутності в приймальній комісії від вас не вимагається.

ЗНО для вступників в магістратуру

Останні кілька років ЗНО є випробуванням не тільки для одинадятикласників, але і бакалаврів. Тепер перед вступом до магістратури потрібно буде здавати не просто кваліфікаційні іспити перед комісією, що представляє випускаючу кафедру, а проходити загальноукраїнський тест. З 2017 року апробація цього ЗНО торкнулася бакалаврів, вступників до магістратури за спеціальністю «Право», з 2018 року нова норма буде діяти ще й тих, хто зібрався стати магістрантом «Міжнародного права». У цьому ж році вирішили провести експериментальне ЗНО з іноземних мов. Здавати англійська, французька, іспанська або німецька зможуть ті, хто збирається продовжити навчання за магістерськими програмами спеціальностей, представлених у таких галузях знань як «Гуманітарні науки» (крім філологів), «Поведінкові і соціальні науки», «Журналістика», «Право», «Міжнародні відносини» і «Сфера обслуговування». Незабаром ЗНО доведеться здавати не тільки старшим школярам, але і бакалаврам. Поки що в експерименті братимуть участь окремі Вузи, але з 2019 року ЗНО з іноземних мов для майбутніх магістрів обіцяють зробити обов'язковим! Виняток, швидше за все, буде діяти тільки для тих, хто має сертифікаційні документи міжнародного зразка, причому на рівні, відповідному категорії B2.

ЗНО для випускників коледжів і ПТУ

Ще одна зміна торкнулося хлопців, що випускаються з коледжу або професійно-технічного училища. З 2018 року їм доведеться здавати ЗНО з української мови. В 2019 році, швидше за все, додадуть ще один предмет, а в 2020 – зобов'язують випускників цих навчальних закладів проходити оцінювання знань у вигляді ЗНО з трьох навчальних дисциплін. Поки що у Центрі оцінки знань вирішують, в якому порядку впроваджувати нові предмети. Відомо тільки, що в підсумку набір буде виглядати так: українська мова, математика та історія.

Ця новина стала не самим приємним сюрпризом для тих, хто спеціально пішов після 9-го класу зі школи, щоб уникнути необхідності здавати зовнішнє тестування. Після

закінчення коледжу випускники могли подавати заяви на 2-3 курс Вузів, а в якості вступного випробування здавати внутрішній університетський іспит. Не виключено, що з часом ЗНО для коледжів і професійно-технічних училищ буде не тільки підставою для одержання атестата, але і стане використовуватися при вступі у Вузи, замінивши комплексний фаховий екзамен.